

Discursos

"És una llàstima, l'evaporació de Joan Lerma: ara que per fi havia après 'què ha de ser' un president dels valencians, o almenys ho començava a aprendre, ara se'n va. Li deu haver costat un enorme esforç moral fer a les Corts un discurs polític íntegrament en valencià, però valia la pena: és un acte de fe."

Com que em considere un ciutadà atent i responsable, però no incondicional de la tele, vaig seguir amb atenció intermitent, fa alguns dies, el debat d'investidura del segon president de la Generalitat valenciana (em fa l'efecte que la Generalitat antiga no tenia president, de manera que els de la nova o restaurada són els únics que hem tingut mai en aquest país). El resultat, com sempre, era el previst, i el ritual de les intervencions no tenia més interès que la presentació dels actors i el to dels seus missatges. Poca cosa, per tant, però això és la democràcia, i molt de temps que dure. Perquè els anglesos, per exemple, tenen una llarga pràctica d'escridassar-se al parlament —aquella Cambra dels Comuns que sovint sembla un trinquet o una gallera— i no passa absolutament res, però ací més val que les senyories guarden formalitat i no insulten, perquè tot és encara molt fràgil. Era un descans, per tant, veure com el senyor Lizondo aconseguia presidir les sessions de Corts sense rotar audiblement, ni escopir visiblement, ni fer més moviments corporals que aquells que l'innat defici li imposava. L'anterior president de la cambra segurament no era molt útil, però no es bellugava gens, era immòbil. El president d'ara, l'honorable González L., sí que es belluga, és matiner i el primer dia que manava al vell palau dels Borja, es presentà a les set del matí amb una colla de manobres per arrancar totes les plaques i escrits poc respectuosos amb l'ortografia blavera. És un home molt eficaç, aquest president de Corts que ens ha posat el president Zaplana, i sembla que les filles —González junior— també.

Vaig escoltar, doncs, gran part del debat més o menys parlamentari, i no va estar mal presentat. Pràcticament tot el que hom hi va explicar ho subscriuria qualsevol ciutadà de bona voluntat. Sembla que el nou govern serà perfecte, i l'oposició també, i això consola moltíssim. Si hom els haguera de jutjar pel que van dir en públic i amb una certa solemnitat i elevació espiritual, tindriem uns polítics suavisssims i exemplars, i un país tan elegant que no ens el mereixem. No hi tinc res a dir: està molt bé que parlen de manera tan civilitzada, i sobretot està molt bé l'admirable respecte que mostren, ses senyories, a la llengua que se suposa pròpia de la casa. Admirable, en efecte: el senyor Zaplana, a hores d'ara ja molt honorable, la va gastar un parell de minuts, amb accent ple de bona voluntat, per dir que no farà en aquesta matèria ni un

pas endarrere, cosa que és molt d'agrair (però tampoc no és tan difícil no fer passos endarrere, quan se n'han fet tan pocs endavant). Quant al senyor Lerma, president fugitiu, qui l'ha vist, qui no l'ha vist, va fer el discurs íntegrament en valencià, cosa insòlita i sense precedents: va parlar en valencià fins i tot d'economia i de política. És una llàstima, l'evaporació de Joan Lerma: ara que per fi havia après *què ha de ser* un president dels valencians, o almenys ho començava a aprendre, ara se'n va. Li deu haver costat un enorme esforç moral fer a les Corts un discurs polític íntegrament en valencià, però valia la pena: és un acte de fe. Quant als altres dos discursos, no hi ha res a dir sobre la seua coherència: el senyor Hèctor Villalba va ser gairebé normal, cosa digna d'esment, i el senyor Taberner, fins i tot superava sovint la normalitat. El senyor Villalba, de vegades, fa l'efecte d'encaixar malament en el seu partit, o fa desitjar que la resta del seu partit (lizondistes irreductibles a banda) fóra una miqueta més com ell: no m'acabe d'imaginar el senyor Villalba escrivint "D'acort en l'article xixanta, parraf primer, línia dos", o coses així.

Qui ho havia de dir, fa cent anys o cinquanta, que al palau Borja de València —admirablement restaurat i quasi tan admirablement escampat— hi hauria un parlament valencià, on diputats nascuts a Cartagena o a La Mancha farien allò que la major part dels polítics valencians indígenes no feien un segle endarrere: parlar de la nostra personalitat, del nostre poble, de la nostra llengua, i coses per un estil. No sé amb quina convicció, però hom no pot tampoc suposar-los un cinisme perfecte. En qualsevol cas, és impressionant que, ara que ho tenim tot tan fotut, no hi haja ni un polític que no defense públicament, en Corts i fora de Corts, la llengua del país. Amb accents o sense, d'acord amb l'article, o *d'acort en l'article*, però conforta escoltar les entusiastes defenses. No sé de cap diputat, ni tan sols diputat provincial, que fa cent anys defensara en cap parlament o cambra el que ara defensen tots a una veu. És fantàstic: potser vol dir que comencen a creure que aquest país és un país. O que han de fer com que s'ho creuen, que ja és un gran pas endavant. Si fóra cert, seria, com sol dir-se, massa bonic. Per això mateix, segurament és fals.

Joan F. Mira